

26.2.7 Ecologische voetafdruk, amaai mijn -

De ecologische voetafdruk is de oppervlakte aarde die nodig is om te voorzien in de levensstijl van een persoon of groep.

Voorbeelden:

de ecologische voetafdruk van London is 2 x de oppervlakte van het Verenigd Koninkrijk.

Voor 1 kg vlees is nodig

10 m² weiland voor het laten grazen van de dieren

11m² akkerland voor het telen van veevoeder

2,4 m² bouwland voor stallen ...

21 m² energieland

Als meetinstrument werd de Voetafdruk in 1992-1993 geïntroduceerd aan de Canadese University of British Columbia door William Rees en Mathis Wackernagel. Ze raamden hoeveel oppervlakte vruchtbare grond er nodig zou zijn om een bepaalde bevolking voor onbeperkte duur te onderhouden voor alles wat ze produceren, fossiele brandstoffen, water, propere lucht, plaats om afval te stockeren en te verwerken. Dit is allemaal slechts in beperkte mate beschikbaar.

Berekend volgens de huidige wereldbevolking en de beschikbare reserves is er 2,1 hectaren beschikbaar per persoon, dat is ongeveer drie voetbalvelden. Dit is het **eerlijk aarde aandeel**.

Maar we gebruiken wereldwijd meer dan de aarde aankan en zijn dus niet duurzaam bezig.

De 'Ecologische Voetafdruk' is ook een manier om sociale rechtvaardigheid en respect voor het milieu te meten.

Volgens Richard Attenborough kunnen er op aarde 15 miljard mensen leven met een Indiase levensstijl, of 1,5 miljard met een VS stijl.

Op de Milieutop van de Verenigde Naties (1992, Rio de Janeiro) en de Rio+10 Top over Duurzame Ontwikkeling (2002, Johannesburg) werd nog duidelijker dat de kloof tussen rijke en arme landen groeit, en daarmee ook de achteruitgang van het milieu en de **diversiteit**.

Geïndustrialiseerde landen gebruiken teveel grondstoffen uit het Zuiden, en belemmeren hierdoor hun ontwikkeling. Overconsumptie van de rijken veroorzaakt armoede voor de armen.

De maat voor de voetafdruk wordt samengesteld uit biologisch productieve oppervlakte (aarde of zee) met een relevante activiteit van fotosynthese of biomassa-productie:

☞ Weet je wat ik zo fijn vind aan wakker worden? Niets. Laat me slapen!

Landbouwgrond (akkerland): gebruikt voor de productie van voedsel, veevoeder, vezels (katoen), rubber, enz. Hierbij wordt geen rekening gehouden met effecten van landbouw op het milieu, uitputting van de grond en erosie tenzij zij op langere termijn de beschikbare vruchtbare grond verminderen.

Grasland (weide en licht beboste grond): voor de aanmaak van dierlijke producten zoals vlees, melk, wol, leer, enz..

Bossen (natuurlijke en aangeplante): voor hout, brandstof, papier, enz..

Visgronden: wateroppervlakte voor het vangen en kweken van vis, mosselen enz..

Bebouwde grond: voor huizen, straten, infrastructuur, winkels, fabrieken, het opwekken van wind- en zonne-energie, waterkracht enz.. Deze vestigingen bevinden zich historisch meestal op productieve grond.

Het energieverbruik op basis van fossiele brandstoffen wordt omgezet in de oppervlakte die nodig is om de CO₂ uitstoot te absorberen. Omdat de oceanen ongeveer 35% hiervan opnemen, wordt dit slechts voor 65% aangerekend. Vanaf 2005 is kernenergie niet langer verrekend omdat risico's, termijnen en impact ervan niet kunnen uitgedrukt worden in termen van biocapaciteit.

I.p.v. 2,1 ha per jaar per aardbewoner verbruikt de mens gemiddeld 2,7 ha per jaar.

Vanaf eind jaren'80 verbruiken we eigenlijk meer dan één planeet: de biocapaciteit van de aarde is overschreden. Hoe kan dat?

De aarde produceert met haar natuurlijk kapitaal ieder jaar interest waarvan we kunnen leven. Als we méér gebruiken, tasten we het kapitaal aan! Daardoor zal er steeds sneller en meer tekort zijn.

2014 De ecologische **voetafdruk** per Belg is 7,45 hectare (wereldwijd gemiddeld 1,8 ha en in Europa 4,3). Twee jaar geleden was het nog 7,14 ha. Als iedereen als een Belg leefde, dan zouden we 4,3 'aardes' nodig hebben. Enkel Koeweit, Qatar, de Verenigde Arabische Emiraten en Denemarken verbruiken nog meer aarde.

De koolstofproductie van onze Vlaamse voetafdruk hebben we voor 88% in het buitenland uitbesteed.

De ecologische voetafdruk is een indicatie, geen exacte wetenschap.

Maar het geeft voor iedereen eerlijk hetzelfde vergelijkingsmateriaal.

♫ I love mankind, it's people I can't stand. Charles M. Schulz

Engelse voetbal vierdeklasser Forest Green Rovers uit Nailsworth is eco-kampioen met een gezond vegan voedingsaanbod, herbruikbare bekertjes, zonnepanelen en laadpalen, fietsstalling voor fietsende supporters, (zuinig water geven i.p.v. 20.000 liter water /dag per stadion), regenwateropvang voor sanitair, groene mat zonder pesticiden, duurzame truitjes, schoenen en ballen.

Een topprestatie in het land waar bijna alle clubs in premier league ondertussen eigendom zijn van een buitenlandse miljardair.

Voetzoekers

Je kan je impact op het milieu, je ecologische voetafdruk bereken, vb. op de WWF Calculator ☰

<http://www.footprint-wwf.be/footprintpage.aspx?projectId=105&languageId=3>

Verenigde Arabische Emiraten	10,7 hectare
Verenigde Staten	8,0 hectare
België	8,0 hectare
Nederland	6,2 hectare
Oceanië	5,4 hectare
Europa	4,7 hectare
Hongarije	3,0 hectare
Brazilië	2,9 hectare
Wereld	2,7 hectare
Turkije	2,7 hectare
Latijns-Amerika en Caraïben	2,6 hectare
Azië	1,8 hectare
Beschikbare biocapaciteit	1,8 hectare
Afrika	1,4 hectare

CO₂-Voetafdruk of Carbon footprint 📖: een maat voor de uitstoot van CO₂ door het gebruik van fossiele brandstoffen in transport, productie van elektriciteit, verwarming enz.. Dit weegt zwaar door in de Voetafdruk, ca. 30%: voor België-Luxemburg bv. voor 2,75 ha, voor Nederland 2,78 ha (2003)

Earth Overshoot Day 📖: dit is de datum -vanaf 1 januari geteld- waarop de mensheid meer van de aarde verbruikt heeft dan wat de aarde zelf op één jaar kan opleveren. Voor 2013 was dat bv. 20 augustus. De 132ste dag, nog 133 te gaan. We putten dus voor meer dan 50% uit de natuurlijke reserves van toekomstige generaties.

Een LCD tv verbruikt 77 kWh/jr, meer dan een Ethiopiër (52kWh). Een wasmachine (118) meer dan een Tazaniaan, een elektrische oven (210) meer dan een Nigeriaan (136), een droogkast (370) meer dan een Keniaan en een energiezuinige koelkast (459) meer dan een Ghanees (300) volgens gegevens van september 2013. De gemiddelde Amerikaan verbruikte toen 13.395kWh/jr.

☞ *Rijk is niet wie veel heeft. Rijk is maar wie veel heeft gegeven. H.L*